

**SUOMEN LASTEN JA NUORTEN
KUVATAIDEKOULUJEN LIITTO RY**
FÖRBUNDET FÖR KONSTSKOLOR
FÖR BARN OCH UNGA I FINLAND RF
*THE FINNISH ASSOCIATION OF ART SCHOOLS
FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE*

Sandelsinkatu 10 C 40, 00260 Helsinki, puh/fax (09) 633 969
Sandelsgatan 10 C 40, 00260 Helsingfors, tfn/fax (09) 633 969
Sandelsinkatu 10 C 40, FI-00260 Helsinki, tel/fax +358-9-633 969
e-mail kuvataidekoulujenliitto@youngart.fi
www.youngart.fi

Helsinki 9.12.2009

OPETUSMINISTERIÖ
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Sivistysvaliokunnan mietintö SivM 12/2009 vp

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton kannanotto sivistysvaliokunnan mietinnön SivM 12/2009 vp lausumaan taiteen perusopetuksesta vapaan sivistystyön oppilaitoksissa

Eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen vapaan sivistystyön lain muuttamisesta (HE 175/2009) sekä sivistysvaliokunnan mietinnön 12/2009 mukaisen lausuman. Sen mukaan hallituksen tulee selvittää, miten taiteen perusopetuksen järjestäminen kansalaisopistoissa mahdollistetaan vain yleisen oppimäärän osalta.

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto esittää kunnioittavasti vastalauseen lausumalle, jonka tarkoitus on estää laajan oppimäärän mukainen taiteen perusopetus kansalaisopistoissa.

Perustelut:

1. Taiteen perusopetuksen saavutettavuus

Kansalaisopistot tarjoavat vähintään neljässä kunnassa ainoana oppilaitoksena lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta kuvataiteessa. Vähintään yhtä monessa kunnassa kansalaisopisto valmistelee siirtymistä laajan oppimäärän antamiseen. Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton kyselytutkimukseen vuonna 2008 vastanneista 89 oppilaitoksesta 60 % (53 kpl) oli vapaan sivistystyön oppilaitoksia. (www.youngart.fi/oppilaitokset/tilastotietoa)

Lasten ja nuorten taiteen perusopetusta ei kuitenkaan tule tarjota vapaan sivistystyön oppilaitoksessa jos paikkakunnalla toimii entuudestaan kyseisen taiteenalan taiteen perusopetusta antava erityisoppilaitos. Tästä syystä vapaan sivistystyön tarjoaman taiteen perusopetuksen tarve on aina harkittava paikkakuntaakohtaisesti. Tarveharkinta on suoritettava sekä yleisen että laajan oppimäärän mukaisen taiteen perusopetuksen tarjonnan kohdalla.

2. Alueellinen ja eri taiteenalojen välinen tasa-arvo

Taiteen perusopetuksen kehittämisessä on otettava huomioon tasapuolisesti eri taitealojen sekä alueellinen näkökulma. Taiteen perusopetuksen opetustuntikohtaisesta valtionosuudesta 92 % on osoitettu musiikkiin ja 8 % muihin taiteisiin. Laajan oppimäärän mukaisen opetuksen saatavuus ei ole alueellisesti tasaisesti toteutunut muilla taiteenaloilla kuin musiikissa.

Taiteen perusopetuksen rahoitusrakenteen seurauksena kunnat ovat 2000-luvun alusta lähtien liittäneet kuvataidekouluja osaksi vapaan sivistystyön oppilaitoksia.

3. Kuvataiteen taiteen perusopetusta voidaan antaa laadukkaasti myös vapaan sivistystyön oppilaitoksissa

Laadukkaan taiteen perusopetuksen antamiselle voidaan luoda edellytykset niin vapaan sivistystyön oppilaitoksissa kuin taiteen perusopetuksen erityisoppilaitoksissa. Taiteen perusopetuksen laatu pohjautuu opetussuunnitelman perusteiden noudattamiseen ja riittäviin taloudellisiin toimintaresursseihin. Vapaan sivistystyön kehittämismäärärahoja on kohdennettava myös lasten ja nuorten taiteen perusopetukseen.

Mikäli ylläpitäjärakennetta muutetaan, on turvattava korvaava rahoitus vapaan sivistystyön valtionosuuksiin perustuvalla rahoituksella. Asukaskohtainen valtionosuus on riittämätön osa taiteen perusopetuksen julkista rahoitusta.

4. Taiteen perusopetuksen sitominen yleiseen oppimäärään lakkauttaisi jo olemassa olevaa laajan oppimäärän opetusta vapaan sivistystyön oppilaitoksissa

Laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta kuvataiteessa on annettu vuodesta 2003 alkaen Joensuun seudun opistossa ja vuodesta 2006 alkaen Jyväskylän kansalaisopistossa (ent. Jyväskylän maalaiskunnan kuvataidekoulu), Kokkolan seudun opiston alaisessa Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulussa ja Tampereen työväenopiston alaisessa Sara Hildénin akatemiassa.

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton kyselytutkimuksen ”Lasten ja nuorten kuvataidekoulut vuonna 2008” mukaan neljä kansalaisopistoa valmistelee siirtymistä laajan oppimäärän mukaiseen kuvataiteen perusopetukseen: Nokian työväenopiston alainen Lasten ja nuorten taidekoulu Sutina, Pirkkalan kansalaisopiston lasten ja nuorten taiteen perusopetus, Rauman kansalaisopiston lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Riihimäen kuvataidekoulu. Kyselytutkimuksessa kerättiin tietoja vain lasten ja nuorten taiteen perusopetuksesta.

Aikuisten taiteen perusopetus sisältyy Opetushallituksen julkaisemaan selvitykseen taiteen perusopetuksesta lukuvuonna 2007–2008. Kyselyyn vastanneesta 425 oppilaitoksesta 116 oli vapaan sivistystyön oppilaitosta, jotka antoivat taiteen perusopetusta siitä annetun lain (633/1998) mukaisesti. (Lähde: Marika Koramo: Taiteen perusopetus 2008, OPH; luku 5.2 oppilaitosten toiminnan rahoitus, s. 35)

5. Koulutuksen järjestämistä linjaavat lainsäädännölliset uudistukset tulee toteuttaa oppilaitosverkoston arvioinnin pohjalta

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaan ”Taiteen perusopetuksen arviointi toteutetaan, kun on saatu kokemuksia opetussuunnitelmauudistuksen toteutumisesta.” Opetushallitus valmistelee parhaillaan taiteen perusopetuksen ja sen opetussuunnitelmien arviointia, joka toteutetaan opetusministeriön koulutuksen arviointisuunnitelman mukaisesti v. 2010–2011.

Opetushallituksen toteuttama taiteen perusopetuksen arviointi tulee antamaan taiteen perusopetusta koskevaa seurantatietoa, joiden nojalla voidaan ratkaista tulevaisuuden kehittämistarpeita eri taiteenaloilla ja yhteisesti taiteen perusopetuksen kentällä.

Olisi virhe sitoa vapaan sivistystyön järjestämä taiteen perusopetus tiettyyn oppimäärään ennen arvioinnin toimeenpanoa. Tarvittavat, koulutuksen järjestämistä linjaavat lainsäädännölliset uudistukset tulee toteuttaa vasta arvioinnin tulosten nojalla.

*** Taiteen perusopetuksen yleinen ja laaja oppimäärä:**

Laaja oppimäärä

- laskennallisesti 1300 tuntia
- tarjoaa mahdollisuuden pitkäjänteiseen taiteen opiskeluun, antaa valmiuksia alan ammattiopintoihin tai elinikäiseen harrastamiseen

Yleinen oppimäärä

- laskennallisesti 500 tuntia
- 10 vapaasti valittavaa opintokokonaisuutta, myös eri taiteita yhdistäen

Tampereella ja Helsingissä 9.12.2009

Heli Tiainen
Puheenjohtaja

Anu Hietala
Toiminnanjohtaja